

Stor-Elvdal kommune

Enhet forvaltning

Saksprotokoll

Arkivsak: 2024/865

Saksbehandler: Camilla Anderson

Forskrift om snøskuterløype i Stor-Elvdal - Høring og offentlig ettersyn

Utvalg	Utvalgssaksnr.	Møtedato
Formannskapet	2024/36	20.11.2024

Vedlegg

- 1 Scooterled buffersone støy hele - a4
- 2 Scooterled hele - a4
- 3 Scooterled buffersone støy friluftsliv skiløype hele - a4 (1)
- 4 Scooterled Avstander - a4 1-7000
- 5 Forslag_Forskrift snøskuterløype SE kommune
- 6 UTREDING

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

I henhold til forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a og Motorferdselloven § 4a legges forslag til Forskrift om snøskuterløype med tilhørende løypekart ut på høring og offentlig ettersyn.

- Frist for svar på forhåndsvarsel er 21. november. Dersom innkomne svar på forhåndsvarslet inneholder merknader som ikke allerede er utredet i saken, kan det resultere i at saken må opp til ny behandling før saken kan sendes ut på høring og offentlig ettersyn.

Formannskapetets behandling i møte 20.11.2024:

Votering: *Kommunedirektøren sitt forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.*

Vedtak i formannskapet den 20.11.2024:

I henhold til forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a og Motorferdselloven § 4a legges forslag til Forskrift om snøskuterløype med tilhørende løypekart ut på høring og offentlig ettersyn.

□ Frist for svar på forhåndsvarsel er 21. november. Dersom innkomne svar på forhåndsvarslet inneholder merknader som ikke allerede er utredet i saken, kan det resultere i at saken må opp til ny behandling før saken kan sendes ut på høring og offentlig ettersyn.

Bakgrunn

Bakgrunnen for mulighet for etablering av snøskuterløyper for fornøyelseskjøring er endringer i motorferdselloven og motorferdselforskriften av 07.05.2015. Lovendringene innebærer at kommunene får hjemmel til å vedta lokale forskrifter om snøskuterløyper for fornøyelseskjøring. Det er kommunestyret eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer som kan fastsette snøskuterløyper for kjøring med snøskuter på vinterføre.

Nye § 4a i loven og § 4a i forskriften setter overordnede føringer for prosessen med å etablere snøskuterløyper. Det foreligger en rekke prosessuelle krav og hensyn som kommunen plikter å forholde seg til ved fastsetting av løypenett for slik kjøring. Dette innebærer at kommunen skal treffe et vedtak etter motorferdselloven og ikke et planvedtak etter plan- og bygningsloven. Fordi snøskuterløyper innebærer en arealdisponering som berører så vidt motstridende interesser, skal plan- og bygningslovens bestemmelser om høring i § 11-14 og kunngjøring i § 12-12 fjerde og femte ledd gjelde. Dette for å sikre at berørte interesser i så stor grad som mulig kommer til orde og blir hørt. I tillegg gjelder forvaltningslovens § 37 om fastsetting av forskrift. Dette innebærer at kommunen skal forhåndsvarsle de parter og myndigheter som anses å kunne være berørt i saken. Kommunen har forhåndsvarslet berørte myndigheter, grunneiere, råd for likestilling av funksjonshemmede, eldrerådet, ungdomsrådet samt skiklubben.

I planprogram for kommuneplanens arealdel (fastsatt 19.06.2019) ble det fastsatt at arbeid med snøskuterløype skal igangsettes. I utgangspunktet skulle arbeidet utføres parallelt med utarbeidelse av planforslag til kommuneplanens arealdel. Kommuneplanarbeidet har dratt ut i tid og det har derfor blitt besluttet at prosessen med etablering av snøskuterløype bør gjennomføres som egen prosess. Løypen som foreslås er utarbeidet med utgangspunkt i innsendt forslag til kommuneplanens arealdel i samarbeid med skuterklubben i Stor-Elvdal. Det er innhentet grunneieravtale fra samtlige grunneiere langs den foreslåtte løypa.

Om forskriften

Forskriften skal bestå av et kart der løypene vises, samt bestemmelser om bruk av løypene. Endring av bestemmelsen i motorferdselloven hjemler ikke kjøring med andre motorkjøretøy, som ATV med påsatte belter eller snørekjøring etter tråkkemaskiner (catskiing).

Det legges begrensninger på hvor løypene kan anlegges. Det vil ikke være mulig å legge løyper i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. I planarbeidet plikter kommunen å ta hensyn til støy og andre ulemper for friluftsliv, naturmangfold, bolig- og hytteområder, kulturminner og miljø. Sikkerheten for de som kjører og andre brukere av området må ivaretas. I tillegg til kart og bestemmelser skal det utredes virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i plan- og influensområdet. Noen hensyn er ekstra tydeliggjort i endringen av Motorferdselloven:

Reindrift- Generelt vil løyper som vil virke inn på reindriftenes særverdiområder (brunstland, kalvingsland, flyttelei, sentrale luftingsområder og områder i og ved anlegg for merking, skilling og slakting) og minimumsområder anses for å være til vesentlig skade eller ulempe for

reindriften. Kommunen skal spesielt ta hensyn til viktige vinterområder for reindrift ved etablering av løyper.

Hekkende rovfugl/ynglende rovvilt/spesielt sårbar natur – Kommunen plikter å utrede konsekvenser for- og ta hensyn til naturmangfold ved etablering av snøskuterløyper. Naturmangfoldlovens §§ 8-12 skal legges til grunn. anbefalte minsteavstander til hekkeplasser- og funksjonsområder for sårbart vilt skal brukes i arbeidet.

Friluftsliv – Det skal særskilt hensyntas støy og ulemper for friluftslivet ved fastsetting av løypene. Det bør ikke legges snøskuterløyper i viktig (B) eller svært viktig (A) friluftsområder.

Terrenginngrep – Ingen løyper skal kreve inngrep som utgjør synlige, permanente spor i barmark-sesongen. For eksempel regnes planering og opparbeiding av terreng i barmarksesongen, herunder fjerning av store steiner, som terrenginngrep. Klopper og/eller enkle bruer kan etableres der dette er nødvendig av sikkerhetshensyn. Bygging av bruer vil være søknadspliktig etter plan- og bygningsloven.

Landskap – Kommunen bør vurdere synligheten av løypene i landskapet og ikke legge snøskuterløypene på åskammer eller på annen måte unødig eksponert i landskapet.

Støy – Miljødirektoratets veiledningsmateriale gir føringer for hvordan støy skal behandles i snøskuterløyper. Denne skal brukes av kommunene i planleggingen

Vurdering

Løypetrase og vurdering av alternativer

Nærmere 80 % av arealet i Stor-Elvdal kommune ligger innenfor grensene til Regional plan Rondane – Sølnekletten, som ivaretar nasjonalt villreinområde. I tillegg finnes det 33 verneområder. Både nasjonalt villreinområde og verneområder er uaktuelle for etablering av skuterløype.

Stor-Elvdal kommune var med i et forsøksprosjekt med egen kommunedelplan for motorferdsel i utmark og på islagte vassdrag, hjemlet i Forsøksloven av 01.03.93. Løype for snøskuterkjøring som tidligere var godkjent gjennom kommunedelplanen, ble vurdert som alternativ til løypa som nå utredes. Det har ikke lyktes å få grunneieravtale med alle berørte parter for tidligere godkjent løype, slik at denne utgår som alternativ.

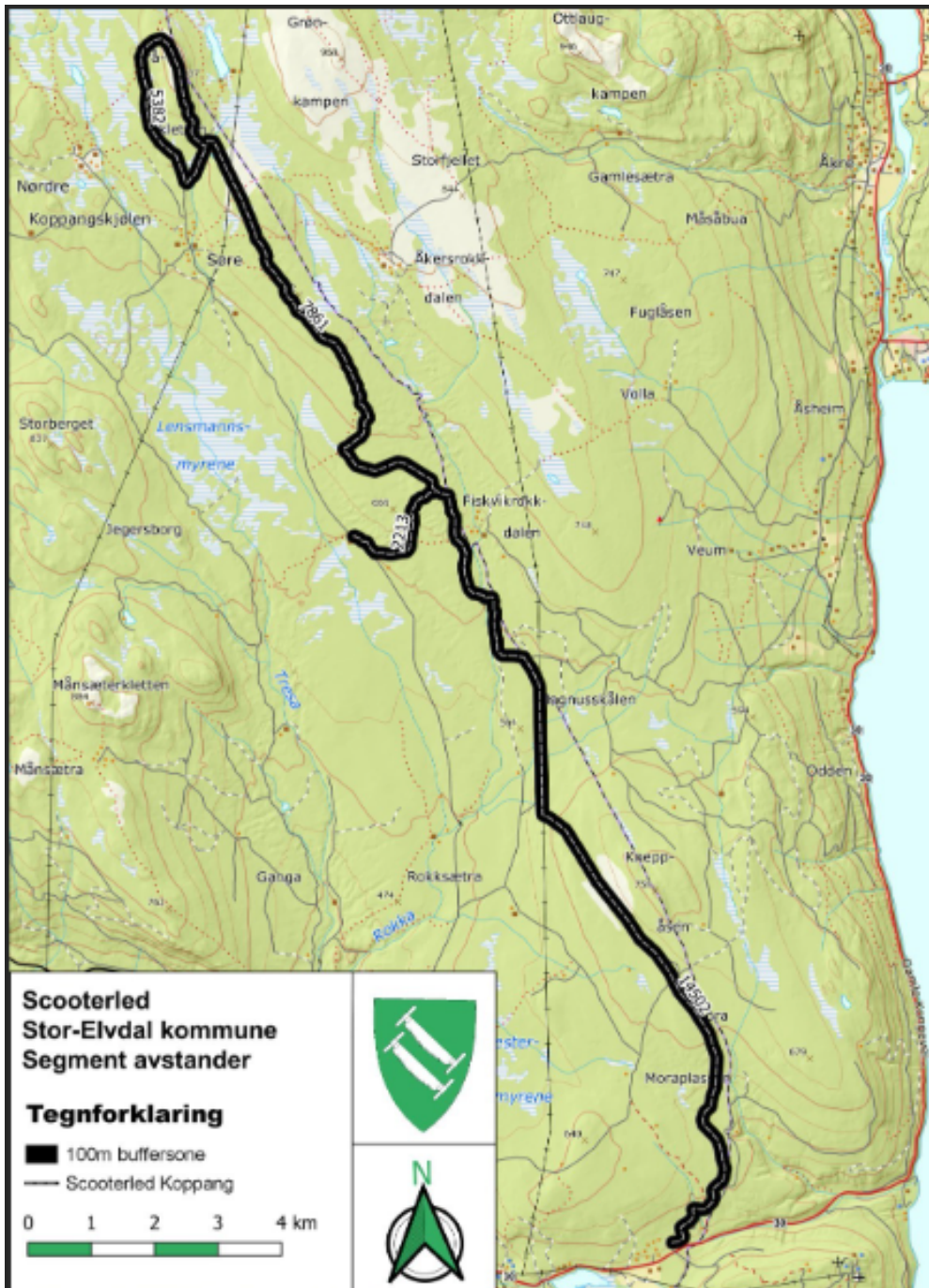
Det har også vært viktig for kommunen at løypa som skal benyttes vil gi mulighet for påkobling til led i Rendalen, med de muligheter dette gir for benyttelse av godkjent løypenett østover.

Forslag til løype, som nå utredes er foreslått fra snøskuterklubben, som innspill til kommuneplanens arealdel. Opprinnelig forslag hadde noen flere alternativer enn det som utredes. Alternativer som ikke har blitt med i utredningen er i all hovedsak tatt bort fordi det var potensielle konflikter med enten kulturminner eller bebyggelse.

Foreslått løype starter øst for Kjemsjøen vis a vis innkjøring til Lia og Storsjøveien, nord for Fv30. Løypa går i hovedsak langs/i nærhet til grensa til Rendalen kommune, nord til Gråkletten ved Koppangkjølen, en strekning på ca. 28 km. Løypa vil møte løype fra Rendalen ved Fiskvikrokkdalen. Det er foreslått en avstikker på ca. 2 km fra løypa ned til åpen bu, Enerbua ved Langmovegen, hvor man kan parkere og raste.

Det er også foreslått to rastesoner, en i området der snøskuterløypa møter løype fra Rendalen og en på toppen av Gråkletten.

Se kart under, samt vedlegg for mer detaljer.

Bilde 1: Forslag skuterløype med buffersone 100 meter.

Utredning og bestemmelser

Ved fastsetting av løyper og bestemmelser om bruk av løyper skal kommunen ta særskilt hensyn til:

- Støy
- Friluftsliv
- Naturmangfold
- Bolig- og hytteområder
- Landskap

- Kulturminner og kulturmiljø
- Sikkerhet for de som kjører og andre

I tillegg gjelder følgende begrensninger i adgangen til å fastsette snøskuterløyper:

- Løypene skal ikke legges i verneområder eller foreslåtte verneområder.
- Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. (Reindrift og villrein anses ikke for å være et relevant tema i det aktuelle området i Stor-Elvdal).
- Løypene skal ikke kreve terrenginngrep.
- Løypene kan kun legges over utmark og islagte vassdrag, jf. motorferdsellovens formålsbestemmelse.
- Kommunen kan ikke legge løype over en eiendom før grunneieren har samtykket til det.
- Kryssinger av fylkes- og riksveier skal godkjennes av Statens vegvesen.

Tema beskrevet over er utredet i eget vedlegg. Bestemmelsene er utarbeidet i samarbeid med skuterklubben og tilpasset slik at disse harmonerer med bestemmelser i nabokommuner (Rendalen og Engerdal). Kommunedirektøren mener løypeforslaget med utredning, kart og bestemmelser svarer ut de kriterier som stilles for utarbeiding av forskrift for snøskuterløype for fornøyleskjøring.

Kommunen har innhentet skriftlig samtykke (grunneieravtale) fra alle berørte grunneiere.

Økonomiske konsekvenser

Stor-Elvdal kommune vil inngå avtale med Snøskuterklubben om drift og vedlikehold (skilting/merking) av snøskuterløypa. Snøskuterklubben vil selv stå for å selge løypekort, innkjøp av nødvendig merker og skilt samt utføring av kvisting og preparering av løypa.

Dersom høringssvar eller innsigelser til forslaget er av en slik karakter at det må innhentes ekstern bistand, må kostnader for dette vurderes og eventuelt bevilges for at utarbeidelse av forskriften skal bli slutført.

Administrative konsekvenser

Stor-Elvdal kommune er ansvarlig for utarbeidelse av Forskrift med tilhørende kart og utredning. Det er også Stor-Elvdal kommune som er ansvarlig for åpning og stenging av løypa samt at det til enhver tid er gyldige grunneieravtaler, Forskrift og kart. Dette har og vil generere bruk av administrative ressurser.

Konsekvenser for folkehelsen

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, og arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Opplevelser og friluftsliv er viktig for folkehelsen. Støy kan påvirke folkehelsen negativt. Stor-Elvdal kommune har store arealer som er kartlagt som viktig og svært viktig friluftslivsområder, med og uten tilrettelegging, og avgrensning av disse er grov. Kommunen

har forsøkt å unngå de mest verdifulle rekreasjonsområdene som oppfattes som uberørte, stille og villmarkspregede og mener at det fremdeles er store vinterfriluftsområder og rekreasjonsområder frie for støy. Muligheten for å drive med rekreasjonskjøring med snøskuter kan også være helsebringende for enkelte. Det er også positivt at løypen vil være åpen for alle, og således bidrar til at flere kan få mulighet for å komme seg ut i naturen. Løypa vil også muligjøre et tilbud for hundekjøring.

Konsekvenser for klima og miljø

Ett enkelt motorkjøretøy behøver ikke isolert sett medføre noen stor skade eller ulempe, men summen av mange vil kunne utgjøre en miljøbelastning. Transport står for nesten en tredjedel av det totale klimagassutslippet i Norge. Stor-Elvdal kommune har vedtatt kommunedelplan for klima og energi som sier at: *Innen 2030 skal utslipp fra det samlede transportarbeidet i kommunen reduseres med 45 % tilsvarende 3453 tonn CO2-ekvivalenter sammenliknet med 2017.* Anlegning av skuterløype vil utsette naturen for forurensning, og bidrar slik sett ikke til at kommunen når målet om utslippsreduksjon.

Reglene for motorferdsel på snøføre er mindre strenge enn for barmarkskjøring. Det er fordi kjøring på snø gir mindre varige skader på terreng og vegetasjon enn barmarkskjøring. Likevel skal man være klar over at eventuelle spor etter kjøring kan være synlige i mange år. Forskriftens § 5 stiller krav om åpningstider, som er 1. desember til 30. april. Løypa åpnes og stenges fysisk av løypeansvarlig ved vurdering av snøforholdene.

Vurdering Naturmangfoldloven §§ 8-12

I henhold til § 7 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører natur vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§ 8-12.

§ 8 (kunnskapsgrunnlaget)

«Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.»

Området er i sin helhet sjekket opp mot ulike registre som Artskart, Naturbase, NIBIO kilden, Sensitive arts data. Forskriften tilrettelegger for løype for fornøyelseskjøring med snøskuter. Kunnskapsgrunnlaget anses i denne sammenheng tilstrekkelig, og i et rimelig forhold til tiltakets omfang og karakter (se også vedlagt vurdering av naturmangfold).

§ 9 Føre-var-prinsippet

Det er ikke tillatt å felle trær eller utføre større naturinngrep som fjerning av store steiner eller stubber. Kjøring skal kun skje på tilstrekkelig snødekt og frossen mark vinterstid noe som gjør at bakkevegetasjon i liten grad påvirkes. Stor-Elvdal kommune mener at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, og at prinsippet ikke trenger ytterligere vurdering da det ikke anses å foreligge en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Det kan være vanskelig å forutse hvor mye løypa vil bli brukt og derfor vurdere hvor stor betydningen den vil ha for økosystemet.

Store deler av traseen vil gå i områder som i dag har lite eller ingen tilrettelegging på vinterstid. Det vil være aktivitet i de oppkjørte skiløypene på Mora, som er tilgjengelig for allmennheten, men den menneskelige aktiviteten anses likevel ikke å være betydelig. Ved Koppangkjølen vil

det også være noe aktivitet i oppkjørte skiløyper, men området ser ikke ut til å tiltrekke seg større mengder besøkende, og benyttes primært av de som har fritidsbolig på Nordre- og Søndre Koppangkjøl.

Løypa vil potensielt påvirke lokalt dyre- og fugleliv langs traseen og den negative innvirkningen vil sannsynlig være størst i områder som i dag har lite vinteraktivitet.

Det er områder i løypa som er klassifisert som INON-område med 1-3 kilometer til nærmeste tyngre inngrep. Snøskuterløype er ikke definert som tyngre inngrep og vil derfor ikke endre områdets status som INON-område.

Tiltaket anses å medføre en økt belastning på økosystemet, men ikke slik at den samlede belastningen blir for stor.

§ 11 og 12 Kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og **driftsmetoder**
Det forutsettes at tiltakshaver etterfølger prinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12 om at kostnadene ved eventuell miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, og at det benyttes miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Jf, vurderinger i pkt. 8 og 9.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener løypeforslaget med utredning, kart og bestemmelser svarer ut de kriterier som stilles for utarbeiding av forskrift for snøskuterløype for fornøyelseskjøring.